



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ  
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα: 23 Ιουλίου 2002

Αριθ. Γνωμ: 8

Προς

Το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως  
Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας  
Κλάδος Διοικητικού  
Διεύθυνση Οργάνωσης-Νομοθεσίας  
Τμήμα 2<sup>ο</sup> Νομικών Υποθέσεων  
Π. Κανελλοπούλου 4- ΑΘΗΝΑ

**Θέμα:** «Αντικατάσταση εισαγγελικών λειτουργών, μελών  
συμβουλίων και επιτροπών».

**Σχετ. 3014/2/91/13-6-2002 έγγραφο Σας**

Σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω σε απάντηση ερωτήματος  
σας, που μας υποβλήθηκε με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο  
σας.

Από το έτος 1834 με το άρθρο 276 του Οργανισμού των Δικαστηρίων είχε θεσπισθεί ότι τα έργα του Δικαστή είναι ασυμβίβαστα με κάθε άλλη διοικητική, εκκλησιαστική, στρατιωτική ή δημοτική υπηρεσία. Τα προΐσχύσαντα Ελληνικά Συντάγματα (1844, 1864, 1911) 1927 και 1952 περιέλαβαν ρητή διάταξη, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρεπόταν στους δικαστές να αποδεχθούν άλλη έμμισθη υπηρεσία, εκτός του δικαστικού λειτουργήματος, με εξαίρεση τη θέση του καθηγητή πανεπιστημίου. Ήδη με την αναθεωρημένη διατύπωση του άρ. 89 του ισχύοντος Συντάγματος ρυθμίζονται αναλυτικότερα τα ασυμβίβαστα για τους δικαστικούς λειτουργούς. Ενώ η παράγραφος 1 του αρ. 89 καθιερώνει γενική απαγόρευση για τους δικαστικούς λειτουργούς «να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα», με τη παράγραφο 2 εξακολουθεί να επιτρέπεται κατ'εξαίρεση στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών και του διδακτικού προσωπικού των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η συμμετοχή τους όμως σε συμβουλευτικές επιτροπές περιορίζεται, καθώς επιτρέπεται μόνον αν αυτές ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε

νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και μόνον αν η συμμετοχή τους αυτή προβλέπεται ειδικά από το νόμο.

Επίσης η αναθεωρημένη παράγραφος 3 του ως άνω άρθρου 89 του Συντάγματος απαγορεύει πλέον πλήρως την ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς με εξαίρεση ότι επιτρέπεται η ανάθεση σε δικαστικούς λειτουργούς των καθηκόντων εκπροσώπησης της Χώρας σε Διεθνείς Οργανισμούς. Τέλος σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου (89): «νόμος προβλέπει την αντικατάσταση των δικαστικών λειτουργών από άλλα πρόσωπα σε συμβούλια ή επιτροπές που συγκροτούνται ή σε έργα που ανατίθενται με δήλωση βούλησης ιδιώτη, εν ζωή ή αιτία θανάτου, εκτός από τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου». Η τελευταία αυτή διάταξη εναρμονίζεται με την αναθεωρημένη διατύπωση της παραγράφου 3 του αρ. 109 του Συντάγματος και συνοδεύεται από τη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 118, σύμφωνα με την οποία: «η ισχύς των αναθεωρημένων διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 89 αρχίζει με τη θέση σε ισχύ του σχετικού εκτελεστικού νόμου και πάντως από 1-1-2002».

Ήδη με τον Ν.2993/2002 (ΦΕΚ Α-58 της 26-3-2002), εναρμονίζονται πλέον οι διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού

Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών (Ν.1756/88) προς τις ως άνω αναθεωρημένες διατάξεις του άρθρου 89 παρ. 2,3 του Συντάγματος και μεταξύ των άλλων, που εν προκειμένω ενδιαφέρουν, με το άρ. 2 παρ. 1, οι διατάξεις που προβλέπουν την ανάθεση ή την εκτέλεση από δικαστικούς λειτουργούς διοικητικών καθηκόντων ή έργων, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό επιτρέπεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 41 του Κώδικα κατάστασης δικαστικών λειτουργιών, όπως έχει ήδη αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρ. 1 του ίδιου νόμου, καταργούνται κατά τούτο και προβλέπεται επίσης η αντικατάσταση και η σχετική διαδικασία αντικατάστασης δικαστικών λειτουργιών που συμμετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές που καταργούνται, ως ανωτέρω.

Επομένως η συμμετοχή εισαγγελικών λειτουργιών:

- α) στην αστυνομική επιτροπή Νομού (αρ. 15 Ν. 2800/2000).
- β) στην επιτροπή που συγκροτείται εν όψει διαλύσεως δημοσίας υπαίθριας συναθροίσεως (αρ. 7 Ν.Δ. 794/71 και Β.Δ. 269/72 και σχετ. αρ. 129-133 Π.Δ. 141/91).
- γ) στην επιτροπή πρόσληψης ειδικών φρουρών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (αρ. 9 Ν. 2734/99) , **δεν επιτρέπεται** καθόσον αντίκειται κατά τη γνώμη μας, στις ως άνω απαγορεύσεις του αναθεωρημένου αρ. 89 του

Συντάγματος και του αρ. 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών (Κ.Ν. 1756/88) όπως οι παράγραφοι 2,3,4 και 5 αντικαστάθηκαν με το αρ. Ι παρ. 1 του Ν. 2993/2002.

**Ειδικότερα:**

Οι αρμοδιότητες των ως άνω επιτροπών δεν είναι πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα αφού:

1.- Στην περίπτωση (α) η επιτροπή απλώς εισηγείται στον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας τα αστυνομικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε ιδιαίτερα σημαντικές περιπτώσεις διατάραξης ή κινδύνου διατάραξης της δημόσιας τάξης ή εκτάκτων αναγκών και για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των αστυνομικών υπηρεσιών στο Νομό και ο τελευταίος (Αρχηγός της Αστυνομίας) είναι εκείνος που θα κρίνει τελικώς και θα αποφασίσει σχετικώς (αρ. 15 παράγραφο 2 Ν.2800/2000). Επομένως η ως άνω επιτροπή είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα και δεν ασκεί αρμοδιότητα πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα.

2.- Στην περίπτωση (β) ανεξαρτήτως του ότι ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών έχει δικαίωμα και καθήκον να παρίσταται σε κάθε δημόσια υπαίθρια συνάθροιση για τη διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης και την εποπτεία των αστυνομικών αρχών



αναφορικά με την πρόληψη και τη δίωξη των εγκλημάτων, η συμμετοχή του στη συγκροτούμενη άτυπη επιτροπή, στον τόπο της δημόσιας υπαίθριας συνάθροισης (που αποτελείται από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τον Νομάρχη και τον Αστυνομικό Διευθυντή ή τους νομίμους αναπληρωτές τους), συνίσταται στο να εκφέρει απλώς τη γνώμη του, αν πρέπει να διαλυθεί ή όχι η δημόσια υπαίθρια συνάθροιση και στη συνέχεια αν πρέπει να γίνει χρήση των όπλων ή όχι και η οποία δεν είναι δεσμευτική, για την αστυνομική αρχή, η οποία μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά. Συνεπώς η, κατά τον προσδιοριζόμενο υπό του ν.δ. 794/71 και του κατ'έξουσιοδότηση του άρ. 8 αυτού εκδοθέντος β.δ. 269/72 «περί εγκρίσεως του Κανονισμού διαλύσεως δημοσίων συναθροίσεων», έκφραση γνώμης του παρισταμένου και συμμετέχοντος στην ως άνω επιτροπή Εισαγγελέως Πρωτοδικών έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 11 του Συντάγματος και τις διατάξεις των ως άνω νομοθετημάτων αποκλειστική αρμοδιότητα σε αμφότερα τα θέματα (διάλυση συναθροίσεως- χρήση όπλων) έχει η αστυνομική Αρχή και επομένως είναι σαφές ότι δεν επιτρέπεται η συμμετοχή του στην ως άνω συμβουλευτική

επιτροπή αφού αυτή δεν ασκεί αρμοδιότητα πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα.

3.- Στην περίπτωση (γ) είναι σαφές ότι η συμμετοχή του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου στη Τριμελή Επιτροπή για την πρόσληψη ειδικών φρουρών στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (άρ. 9 Ν. 2734/99) δεν επιτρέπεται, αφού η ως άνω επιτροπή δεν ασκεί αρμοδιότητα, πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα.

Αντιθέτως η συμμετοχή του Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ως προέδρου του Συμβουλίου Συντονισμού, Ανάλυσης και Ερευνών, που έχει συσταθεί και λειτουργεί στο Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, δεν εμπίπτει στις απαγορεύσεις του αρ. 89 παρ. 2,3 του Συντάγματος και στις όμοιες του Ν.2993/2002.

Ειδικότερα όπως προκύπτει από το άρθ. 4 του Ν.2265/94, όπως η παραγρ. 3 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με το αρ. 18 του Ν. 2622/98 και το Π.Δ. 14/21-25-1-95, που εκδόθηκε σε εκτέλεση της παραγρ. 5 του αρ. 4 του ως άνω ν. 2265/94, ο μετέχων ως πρόεδρος του Συμβουλίου ασκεί τα καθήκοντα του, όπως αυτά προσδιορίζονται από του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών (αρ. 24, 25 Ν.1756/88) και τον Κώδικα Ποινικής

Δικονομίας, αφού, διευθύνει και εποπτεύει το έργο των μελών του Συμβουλίου, ενεργεί ο ίδιος προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση κατά την κρίση του, για θέματα ειδικών εγκλημάτων βίας κλπ.

Συνεπώς δεν υφίσταται, εν προκειμένω Συμβούλιο ή Επιτροπή διοικητικού χαρακτήρα, αλλά πρόκειται κατ'ουσίαν περί στελεχώσεως της υπηρεσίας του Εισαγγελέως Πρωτοδικών από έξι ανωτάτους ή ανωτέρους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας για την ευστοχότερη εκπλήρωση της αποστολής του που είναι η τήρηση της νομιμότητας, η προστασία του πολίτη και η διαφύλαξη των κανόνων της δημοσίας τάξης, ως τα καθήκοντα αυτά προβάλλονται πιο επιτακτικά, για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.

**Ο Γνωμοδοτών Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου**

  
**Γρηγόριος Κανιαδάκης**

**ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:**

1.- Υπουργείο Δικαιοσύνης

Τμήμα Ειδικών Ποινικών Υποθέσεων

2.- Εισαγγελείς Εφετών Κράτους

7716702